

**Анотація на вибіркoву навчальну дисципліну  
«Методика та методи соціологічних досліджень конфліктів»**

Рівень вищої освіти – *другий (магістерський) рівень вищої освіти*

Галузь знань – *05 Соціальні і поведінкові науки*

Спеціальність – *054 Соціологія*

Освітньо-професійна програма – *соціологія*

Кількість кредитів – *4*

Рік підготовки – *1*, семестр – *2*

Компонент освітньої програми: *вибіркoвий*

Мова викладання: *українська*

**Викладач:** Афанасьєв Дмитро Миколайович, доцент, кандидат соціологічних наук, доцент кафедри соціології та соціальної роботи, e-mail: [dmytro.afanasiev@uzhnu.edu.ua](mailto:dmytro.afanasiev@uzhnu.edu.ua)

### **Опис дисципліни**

**1. Актуальність курсу.** Студенти мають опанувати відповідними першоджерелами, набути навичок їх критичного аналізу, ознайомитись з відповідними соціологічними теоріями та соціологічними методами дослідження конфліктів, аналізувати емпіричні дані та робити аналітичні доповіді щодо конфліктних ситуацій.

**2. Метою дисципліни** є формування та поглиблення знання студентів щодо сучасних методів збору соціологічної інформації, а також способи організації проведення соціологічних досліджень даними методами; формування компетенцій застосування методів збору соціологічної інформації при проведенні соціологічних досліджень.

**Завдання курсу:** формування системи фундаментальних знань соціологічного дослідження конфліктів; вдосконалення знань та навичок застосування соціологічного дослідницького інструментарію конфліктів.

**3. Проблематика (зміст дисципліни), яка буде розглянута у процесі вивчення навчальної дисципліни.**

1. Розвиток методів соціологічного дослідження у конфліктологічній парадигмі

2. Спостереження та експеримент конфліктів

3. Аналіз документів у дослідницькій парадигмі конфліктів

4. Експертне опитування у дослідженні конфліктів

5. Опитувальні методики у дослідженні конфліктів

6. Метод дослідження випадку у дослідженні конфліктів

7. Дискурс-аналіз у дослідженні конфліктів

8. Наративний аналіз у дослідженні конфліктів

9. Візуальні методи дослідження конфліктів

4. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми в здобувачів повинні бути сформовані такі компетентності:

- загальні: здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу (ЗК01); здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності) (ЗК03); здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт (ЗК05); здатність приймати обґрунтовані рішення (ЗК06); здатність планувати і здійснювати міжособистісну взаємодію (ЗК07); здатність усвідомлювати проблематику рівних можливостей у суспільстві, зокрема у її гендерних, расових, вікових аспектах (ЗК08);

- фахові: здатність аналізувати соціальні явища і процеси (СК01); здатність виявляти, діагностувати та інтерпретувати соціальні проблеми українського суспільства та світової спільноти (СК02); здатність проектувати і виконувати соціологічні дослідження, розробляти й обґрунтовувати їхню методологію (СК03); здатність збирати та аналізувати емпіричні дані з використанням сучасних методів соціологічних досліджень (СК04); здатність дотримуватися у своїй діяльності норм професійної етики соціолога та керуватися загальнолюдськими цінностями (СК06); здатність розуміти соціальні процеси, тренди, можливості і виклики соціальних змін в Україні та світі та стратегічно планувати вектор їх руху (СК08).

## ЛІТЕРАТУРА

1. Вербець, В. В. Соціологія. К. : Кондор, 2009. 550 с.
2. Директива ESOMAR. Керівництво щодо проведення опитувань громадської думки . Маркетинг в Україні. 2003. № 2. С. 95.
3. Докаша В.І. Соціологія : навч. посібник для студ. вищ. навч. закладів. 2-ге вид., доопр., доп. Чернівці : Чернівецький нац. ун-т, 2012. 448 с
4. Количественный и качественный анализ: органическое единство или автономия. Социс. 2004, № 9. С. 3-14.
5. Панина Н.В. Технология социологического исследования: Курс лекций / НАН Украины; Институт социологии. 2-е изд. К., 2001.
6. Паніна Н.В., Технологія соціологічного дослідження: Курс лекцій / 2-е видання, доповнене. К., 2007. 320 с.
7. Паніотто В.,. Криза в методах опитування та шляхи їх подолання. Соціологія: теорія, методи, маркетинг. 2011. № 1. С. 14.
8. Пархоменко В.М. Методи вибірових обстежень: Навчальний посібник. К.: 2001. 148 с.
9. Радугин А.А. Соціологія. Центр, 2001. 342 с.
10. Сірій Є.В. Соціологія. Навчальний посібник. К.: Атіка, 2004. 480 с.
11. Суїменко Є. І. Анкетне опитування: мистецтво ставити запитання [http://i-soc.com.ua/school/suimenko\\_ank.pdf](http://i-soc.com.ua/school/suimenko_ank.pdf).
12. Сучасні методи збору і аналізу даних в соціології. Матеріали VI Міжнародних соціологічних читань пам'яті Н.В.Паніної. К.: ІС НАНУ, 2013.
13. Соціологічна культура: числа і смисли. Матеріали Міжнародних соціологічних читань пам'яті Н.В. Паніної. К.: ІС НАНУ, 2011.

14. Сучасні методики контент-аналізу: навчальний посібник / За заг. ред. Костенко Н., Батаєвої К., Іванова В. Київ: Кондор, 2018. 256 с.
15. Мазурик О. В., Єрескова Т. В., Никифоренко Н. О. Методологія та методи соціологічних досліджень: практикум. Донецьк: Східний видавничий дім, 2011. 232 с.
16. Паніна Н. В. Технологія соціологічного дослідження. Київ: Наукова думка, 2006. 232 с.
17. Паніотто В., Харченко Н. Методи опитування: підручник. Київ: КиєвоМогилянська академія, 2017. 342 с.